



LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

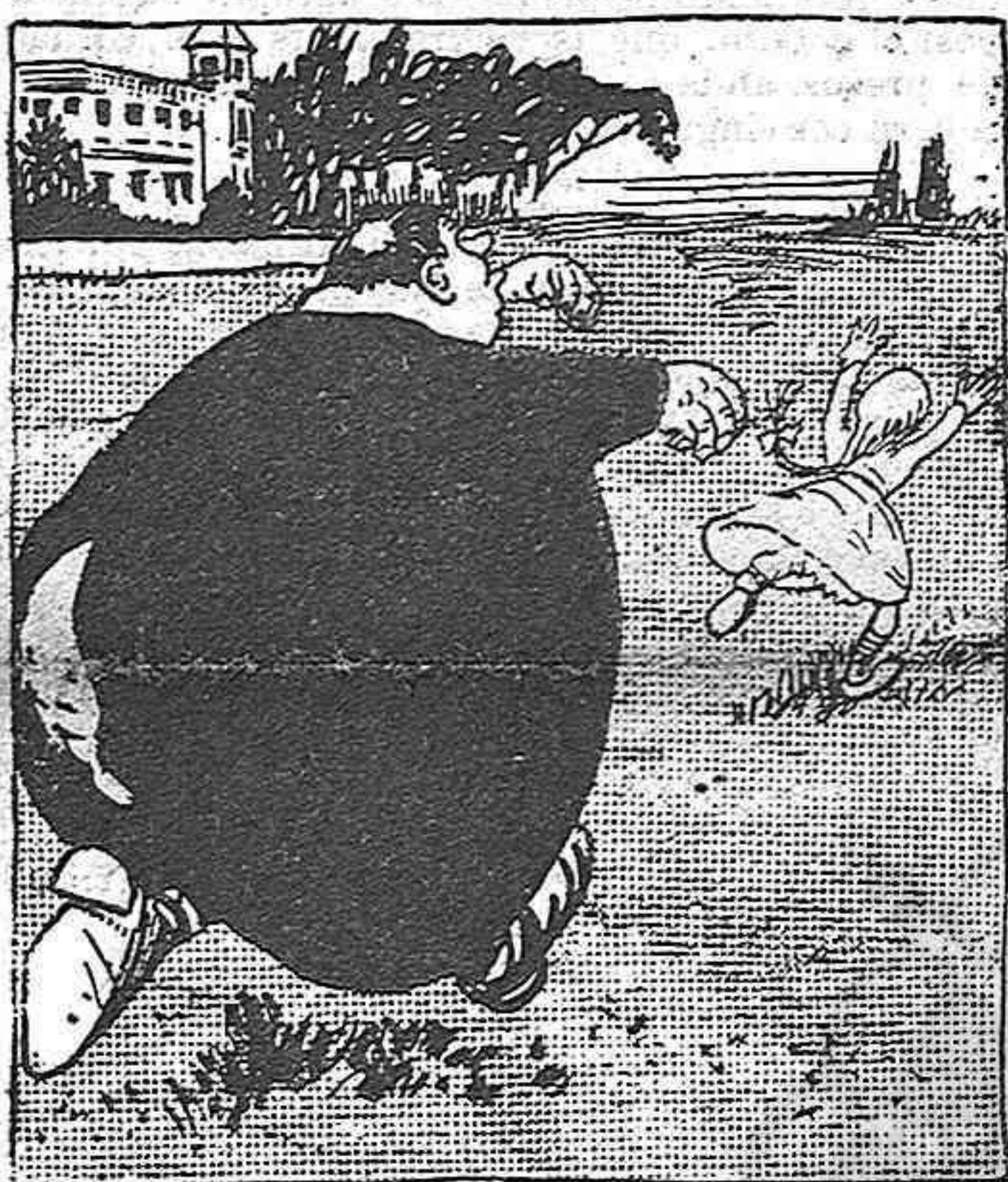
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

Traball y descans



El treball del capellà.

LA SENMANA

OFICIALMENT, el rey de Portugal ja està enterrat.

Pero 'ls diaris, que no acostuman a ferne gayre cabal d'aquestes ceremonies, continúan tenint el cadavre sobre la taula de dissecció, y en veritat els dich que si la Historia, al jutjar al difunt monarca, es de la opinió de la premsa d'avuy, ¡bonich paper farà en els anals portuguesos la figura del desditxat don Carlos!...

De totes las cosas, empero, que 'ls periódichs han dit d'ell, res me sembla tan aplastant, tan tremendament acusador com lo que ara vaig a transcriure d'una revista financiera de Madrid; revista que, sobre no tenir res de radical, está poch ó molt empentada ab un senyor que ha sigut ministre de la corona y que segurament tornarà a serne.

«No es aquest—diu—un atentat anarquista ni un vulgar regicidi; es un verdader suicidi que posa fi a una tragedia regia.

«Un día el rey de Portugal va adonarse de que, distret ab entreteniments y ocupacions molt diferents dels que imposa la gobernació del Estat, no havia dedicat l'atenció necessaria a l'administració del propi patrimoni, y que, com podria ferho el més modest empleat de la Delegació d'Hisenda, havia anat gastant tots els mesos més que la paga y estava entrapant ab el Tresor nacional per dos anys de sou cobrats anticipadament, en virtut de culpables condescendencias dels encarregats d'administrar l'Hisenda pública.

«Y no haventhi cap jefe de partit monárquich que s'atrevis a portar aqueixa qüestió d'indiscutible gravetat al Parlament, va acudirse al pitjor dels sistemes, al de la dictadura, y 's posà al davant d'ella al Sr. Franco per creure's que reunia las condicions morals necessarias pera 'l cas.

«Las Corts foren disoltas, s'amordassà a la premsa y 's comensà a legislar per decrets. Entre 'ls primers que varen dictarse, n'hi hagué un, propi dels bons temps de Varsovia. Per éll comprava l'Estat al rey el yacht de recreo que aquést tenia pera fer les seves reals excursions per mar; com a preu de compra s'estipulava una suma igual a la que importavan las dugas anualitats de sou que devia, y en lo

successiu el yacht figuraria en la esquadra portuguesa, mantingut per l'Estat, pero sempre pera us y a disposició del monarca, ó sigui un negoci rodó.»

«Qué tal?... Ni 'l més sever dels fiscals formularia a bon segur una acusació tan aclaparadora com la que palpita en aquestes paraulas.

«Efectivament, el negoci era rodó... ¡Llástima que a lo millor del seu desarrollo hagi quebrat, arrastrant en la seva ruina al negociant y als que en la perillosa operació 'l ajudavan!...

Voldria equivocarme, pero no sé per qué se 'm figura que la qüestió del Marroch ha de proporcionar-li a Fransa més d'un disgust serio.

La línea tortuosa que desde 'l comensament de la ocupació pacífica... a tiros vé seguint, deixa clara



El descans del capellà.

ment entreveure que no está gayre segura de lo que fa ni de si, ab arreglo al protocol d'Algeciras, té 'l dret de fer lo qu' está fent.

Després, jaquestas lamentables sessions de la Cámara francesa!... Quan el ministre del ram contesta a las interpelacions de la oposició, me fa l'efecte d'un funámbul inexpert caminant tremolós sobre la corda fluixa. «Que Fransa cumplirà ab el seu deber... Que Europa sab molt bé que l'exércit francès no traspasarà els límits que 'ls tractats li senyalan... Que la missió civilisadora de la República se realitzarà sense fanfarroneria, pero sense debilitats qu'entelin la seva gloria...»

Y tot aixó, no ab els ulls fixos en el diputat a qui M. Pichon contesta, sinó mirant lluny, molt lluny, a Berlín...

...No sé per qué se 'm figura que 'l saynete del Marroch ha d'acabar a clatelladas.

Pif-Paf

LAS GARANTÍAS CONSTITUCIONALES

No hem deixat passar una senmana sola d'ensà que se 'ns varen suspendre las garantías constitucionals a las provincias de Barcelona y Girona, sense fer sentir la nostra CAMPANA pera advertir als ciutadans que la tutela del govern es intolerable. Un día encomnant la protesta als diputats, un altre día mostrant las iniquitats gubernativas, hem procurat posar ben

clar, de manera que ningú en pugui duptar, que a Barcelona no hi consentim en la rebaixa vergonyosa dels nostres drets de ciutadania, y que ho tolerém porque no som amos de la forsa que necessitaríem pera imposar la rahó y restablir la ley fonamental, avuy per avuy defensa mínima de la nostra llibertat. Es clar que la veritat tristíssima, y 'l hem de dir ara com sempre, es que aquest consentiment—que no está res de donar, ja que ab callar n'hi ha prou—li ha faltat pas al govern, y a Catalunya mateix. Pels populars, d'acció, no 'n tenim, y aixis aném caminant. De manifestació fonda, forçada, contra el procedir facciós del govern no se n'ha emprés cap: tot just el vot platónich del Ajuntament de Barcelona y alguns discursos.

No pera convencer als de dalt, qu' es inútil, sino pera 'ls fins de la nostra propaganda democrática, coavé pararse a considerar com van aquestas practicas despóticas, que no s'ha pogut abolir ab tantas revolucions ni impossibilitar ab tantas y tantas lleys. La Constitució de 30 de Juny de 1876, que ara ens regeix, es semblant a la dels altres paisos de régimen constitucional; ab la diferencia de la religió de l'Estat, que es cosa exclusivament espanyola. No busquem, fora de las nacions orientals, un article constitucional corresponent al nostre article 11, que diu: «La religión católica-apostólica-romana es la del Estado. La Nación se obliga a mantener el culto y sus ministros... No se permitirán otras ceremonias ni manifestaciones públicas que las de la religión del Estado...»



El treball del obrer.

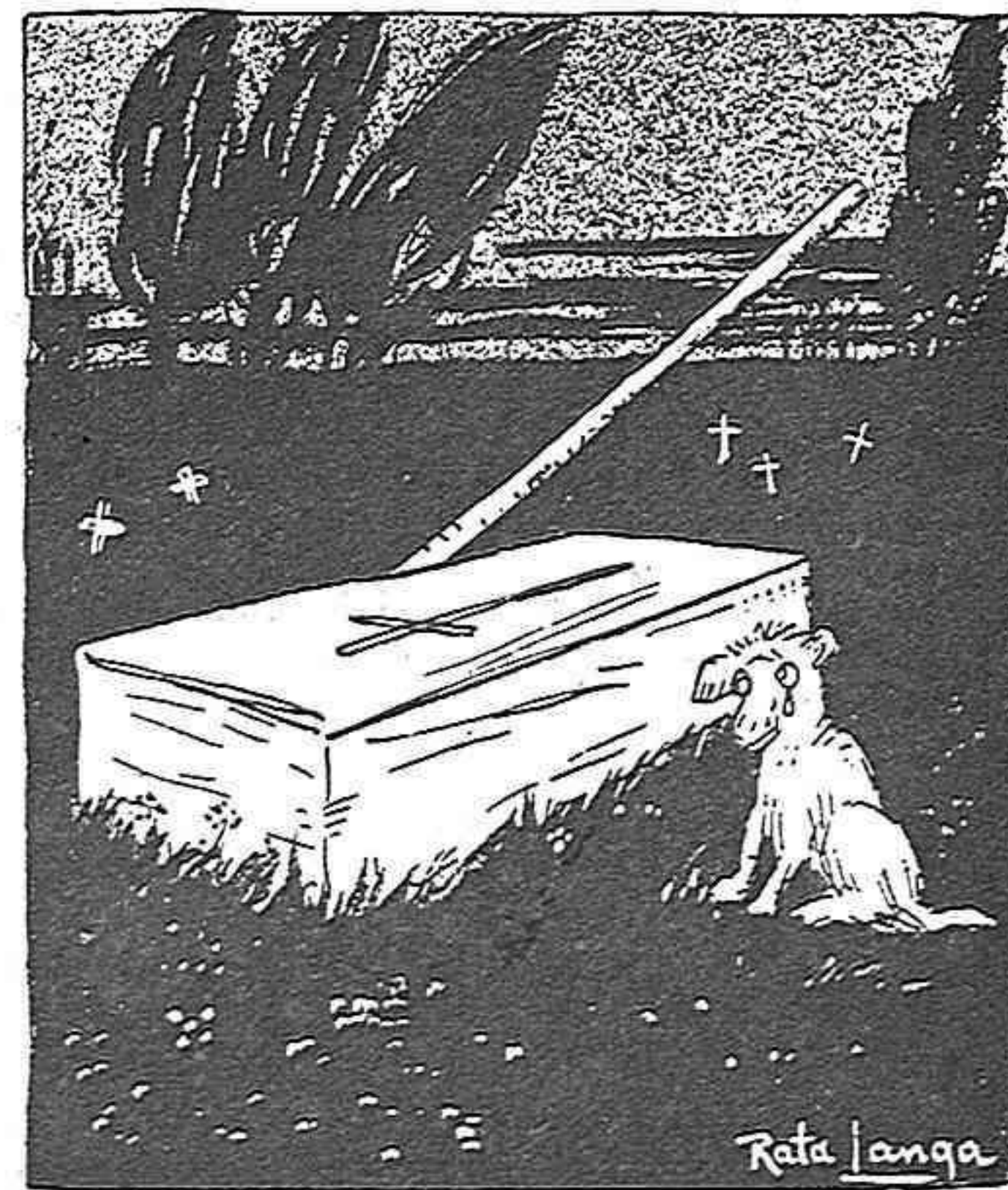
Per lo demés, en quan al exercici de las llibertats indispensables pera la plena vida moderna, la Constitució pot ben passar. Lo qu' es que ens la prenen quant la necessitem. Es com un paraygua que 'ns han regalat, pera quan no ploqui. Quan no derogan obertament una part de la Constitució la falsejan y la violan, no ja valentse del Parlament, ab altres lleys secundarias, sino per un decret de ministre ó per un bando de gobernador. Tenim el cos present de la suspensió de las garantías a dugas provincias. La mateixa Constitució prevé aquest cas, pero en forma negativa y ab carácter extremat d'excepció... «Las garantías...—diu l'article 17—no podrán suspenderse en toda la Monarquía, ni en parte de ella sino temporalmente y por medio de una ley cuando así lo exija la seguridad del Estado, en circunstancias extraordinarias.»

Punt y apart. Es a dir que la suspensió de las ga-

rantias ha de ser ordenada per ley, que no ho'ha sigut may; exiginthe la seguretat del Estat, que may ha perillat, y encare «en circunstancias extraordinarias». «No es claríssim que tots els governs que 'ns han pres las garantías aixis que 'ls ha donat la gana, —més de titulats liberals que de conservadors— han faltat a las condicions estipuladas en el pacte fonamental, l'estatut ó carta de constitució de la nació espanyola com a Estat, han sigut tan facciosos contra el poble com ho seria contra el monarca qui alsés una partida pera subvertir el régimen establert?... Pero aném seguint els mals usatjes dels nostres governs.

Las garantías no 's poden suspendre més que temporalment; lo que significa per un període limitat de temps. «Com se pot limitar un període de temps més que senyalant quan comensa y quan hagi d'acabar? Aixis succeeix als Estats constitucionals, que el Parlament autorisa la suspensió de ciertas garantías constitucionals per un mes, per sis senmanas a contar del día de la promulgació de la ley excepcional. A Espanya, cap govern, comensant pels titulats liberals, s'ha pres la molestia de tancar al menos las apariencias; podentho fer impunement ja que tots s'han fabricat a mida las majorias parlamentarias que 'ls haurian votat tantas prórrogas com haguessin volgut.

La portella de sortida pera que no calgui votar una ley avans de la suspensió de garantías, l'han trobada els governs monárquichs en un altre apartat del mateix article 17 de la Constitució, «Solo no estando reunidas las Cortes y siendo el caso grave y de notoria urgencia—diu—podrá el Gobierno, bajo su responsabilidad acordar la suspensión de garantías a que se refiere el párrafo anterior, sometiendo su acuerdo a la aprobación de aquellas lo más pronto posible.» En el cas present—que en total es repetició de tots els casos passats,—las Corts han estat constantment reunidas; al día avans tingueren sessió. «Per qui 'ns prenen el Sr. Maura y el Sr. La Cierva—qu' es un doble Maura per la... tranquil·litat—si 's creuen que ens hem d'empassar la jugada? «Com havian de volguer atenirse a la Constitució avans quant no hi havia cas «grave y de notoria urgencia,» quant estayan reunidas las Corts, si fins després l'han escarnida? El Congrès tornava a funcionar el 23 de Janer; el Sr. Maura «sometia su acuerdo a la aprobació» de las Cortes al endemà 24. Ja ha complert ab la ley, eh? ¡Y tant! Si no haguessin punxat



El descans del obrer.

(De L'Asino)

els diputats republicans catalans, ajudats a la dar- ra hora per altres, a horas d' ara el projecte de lley...

Ara, de las conseqüencias del debat, poch de bó ne podém esperar. Lliberals y conservadors se re- treuhen, com sempre, las atrocitats comesas pels de...

Doneulo a interpretar a la policia, y compendreu las atrocitats y las salvatjades que a la sombra de la suspensió 's cometien sense responsabilitat de ningú...

Hi ha, certament, una lley supletoria de las garan- tias constitucionals sospesas, es lo d' l'Ordre Públic de 23 d' Abril de 1870; pero, no més cal llegir els titols, pera compondrer lo poch que s' adiu a las...

Y jo preguntó als ciutadans:—¿Fins quant? MAGÍ PONS

Els que se 'n van



FRANCISCO PÍ Y SUÑER

L' altre divendres, després d' una llarga malaltia, morí a Barcelona aquest reputat doctor, significat...

Era el senyor Pi y Suñer una de las figuras de més relleu dels partits avansats catalans y ab la paraula y ab la ploma treballà sempre per la difusió de las idees republicanas.

Entusiasta partidari de l' autonomia, al neixre la Solidaritat repetidas vegadas manifestá sas simpatias per ella, convensut de que las vias per aquest poderós moviment obertes son las que més directament han de conduhirnos a la nostra regeneració.

El doctor Pi y Suñer havia publicat numerosos y ben escrits treballs en El Nuevo Régimen, de Madrid, en El Federal, de Valencia y en altres periódichs que ara no recordém.

LA CAMPANA, al dedicar a la memoria del finat aquestas breus ratllas, envia a la seva familia la expressió del més sincer condol.

Davant el casal de l' Orfeo Català

LEGIA jo, fa temps, a un número ja antic de La Revue Socialiste de París (novembre de 1902), un curiosíssim article d' Albert Livet sobre La Chanson rouge au dix-neuvième siècle: i trobava una ben nova impressió a l' anar seguint, a través l' historia, l' influencia de la cançó com a creadora de revolts;

desde! Ça ira, cantat amb un aire de contradança que la reina Maria-Antonieta tocava sobre'l seu clavicordi, fins a les estrofes montmartreses d' en Xavier Privas, «príncep dels poetes».

Per què cito ara aquest petit estudi? Perquè l'inauguració i benedicció del casal de l' Orfeo Català té, pera Catalunya, un significat sobre'l qual convé dir uns mots.

Aqueixa festa és, com negar-ho?, una festa clerical. Més, per altra banda, senyala la coronació d' un esforç popular que començà essent ben democràtic, ben lliberal d' origen.

Per lo demés, l' evolució de les coses ha estat naturalíssima. L' obra d' en Clavé, de tant alta consistència educativa, era sumament febla i pobra com a element d' art. Ara bé: quan, per la naturalesa mateixa de les coses, se volgué fer de les noves societats corals veres corporacions musicals, és dir, artístiques, s' oferiren tot seguit com a gran repertori acopiats per centurries aquells dos elements d' on va treure Wagner la cèlula (podria dir-se) precisament de la seva gran renovació que'n diríem pan-artistica: la cançó popular tradicional i la vella música religiosa.—Doncs de la cançó tradicional catalana i de l' antiga música religiosa ressucitades al gran aire per l' Orfeo Català havien de derivar-se dues fortes influéncies: l' una en sentit de pur i tradicionista catalanisme; l' altra en sentit de pur i regenerat catolicisme.

De manera que l' Orfeo Català, en la seva tasca que hem de reconèixer meritoria, responia a dues fortes actualitats: la catalanista en l' aspecte popular: la que'n diríem palestriniana en l' aspecte religiós.

I bé: ¿no hi hauria medi de produir, paralelment, una dignificació artística de la mateixa obra d' en Clavé, en sentit radical, en sentit futurista, en sentit d' orientar cap a demà'l poble, d' influir damunt ell excitant la seva progressiva conciençiació, la seva futura i plena sobirania, la seva obra venidora de transformació universal?

Jo m'atreveixo a veure, en una obra encaminada en aquest sentit una aliança d' art i de poble viu, parexada a l' aliança per la qual s' uniren en les institucions obreres fundades per Ruskin la més alta idealitat de l' estètica moderna i l' obra anònima de les multituds, que la societat actual manté esclaves precisament per l' inferioritat de llur forçosa ineducació.

La qüestió, tal com jo la veig, se relaciona directament am la de la «poesia civil». Perquè pogué dir-se, un dia: poesia popular. Avui, no. Avui la poesia del poble no pot deixar de tenir com la seva més alta expressió un sentit polític, perquè'l poble és el gran factor polític dels temps nous i anirà essent-ho més encara de cada dia.

En el pressupost extraordinari, aprovat per la Diputació Provincial en sa darrera sessió, s' ha inclòs una consignació de 25,000 pessetas per a las associacions particulars que donguin ensenyansa industrial a la classe treballadora.

En Maura continúa la seva tasca reaccionaria. Mantinent vigent la Lley de jurisdiccions manté la mordassa a la llibertat d' opinar; pretenent sustroure del Jurat el coneixement de certs delictes, priva als ciutadans de l' ús d' un de sos drets més preuats; ab la martingala del vot corporatiu, trenca'l punt per hont s' ha d' escorre tot el Sufragi universal; ab l' escusa de garantir l' honor individual y perseguir el desafió, pretén fer inviolables als polítics desvergonyits y prevaricadors; el seu projecte de Lley especial pera la repressió del anarquisme, va inspirar a n' en Francó las tiránicas disposicions que, fent vessar la paciència del poble portugués, foren causa dels sagnants successos de Lisboa.

No comprenem que hi hagi qui continuhi admirant al finest polítich mallorquí. Quins creguin en la bona intenció d' en Maura és que senten els seus mateixos ideals reaccionaris.

Al celebrarse'l dimars en el Teatro Modern de Gracia un meeting en commemoració del XXXV aniversari de la República, mentres el Sr. Gardó feya unas ignocentas consideracions sobre la forma de govern, el delegat del Governador va suspndre l' acte en mitj de las protestas y de la indignació general.

El delegat, que's diu Valdés, es un fervorós servidor del govern despotích d' en Maura, d' aquest estadista que diu que la llibertat s' ha fet conservadora.

Molt bé!... Aneunos tiranisant, falsificadors de la llibertat, que'l poble vos detesta cada dia més y sent

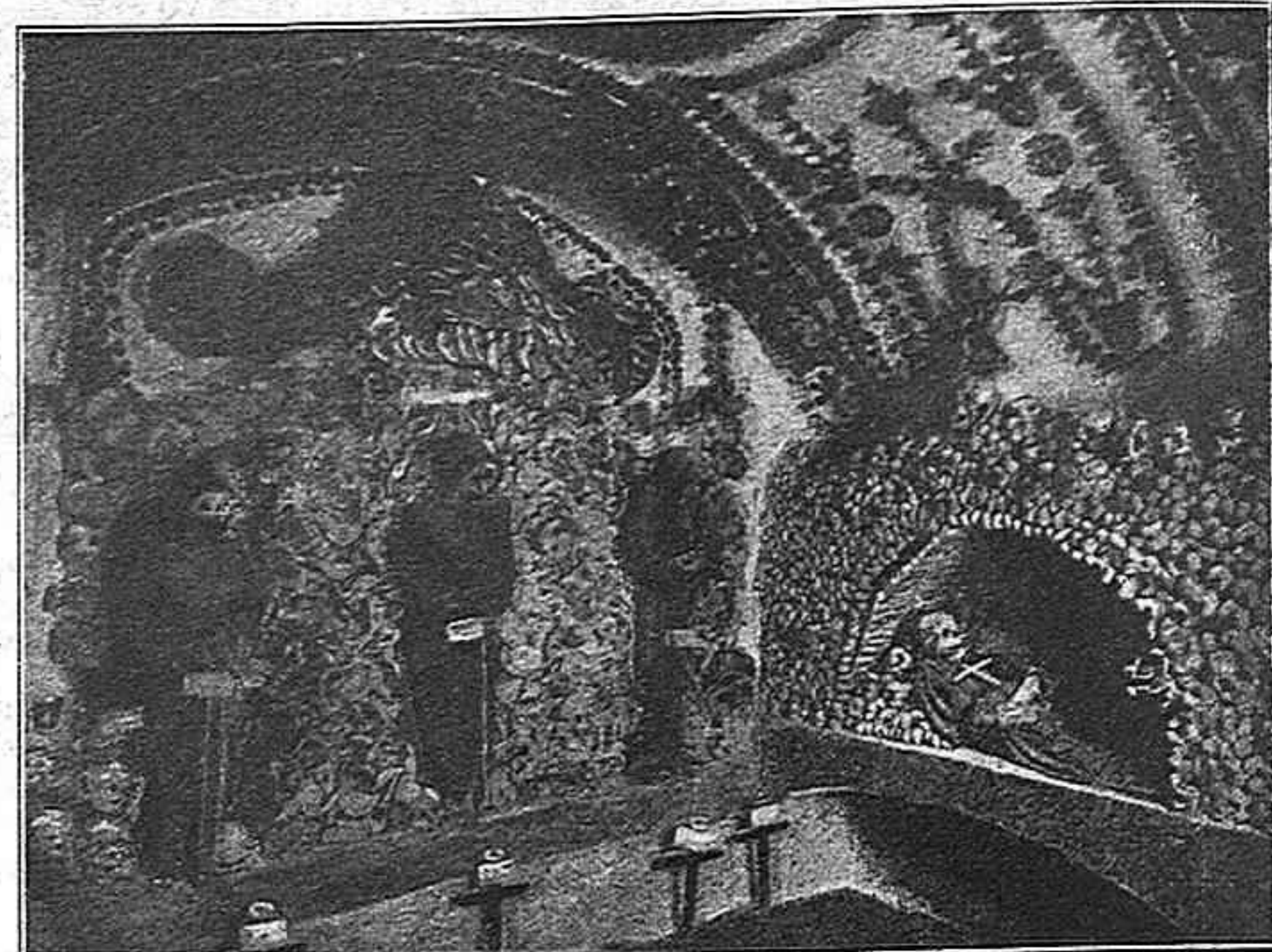


M és que pera commemorar una fetxa, els numerosos actes que a Barcelona varen celebrar l' onze de Febrer els nostres correligionaris han servit pera evidenciar la forsa, la cohesió, i la potencia del partit republicà y la fé ab que a la veu

LA EXPLOTACIÓ DE LA MORT

La present fotografia es presa en els soterranis de la iglesia-convent dels Caputxins, de Roma, abont se suposa hi descansan els restos de quatre mil frares.

Lo que'l lector té a la vista es una tétrica sala atapahida de calaveras, victimas de una profanació asquerosa per part dels mateixos frares que durant anys y sigles han anat decorant las catacumbas de la Via Veneto ab els ossos dels seus difunts... y qui sab si d' altres.



Encare que, devogadas, se topan ab visitadors com el celebrat escriptor Goliardo, qui, contemplent el macabrich espectacle y al preguntarli el frare acompanyant:—¿Qué pensa, vosté, al veure aixó?—va respondre ab l' entusiasme del convensut:—Penso en la vida, en la música, en los boscos, en las donas guapas y en els bons tallas.

dels seus jefes está resolt, ara com sempre, a treballar per la realització dels seus ideals de tota la vida.

Ni las intrigas dels seus enemichs declarats, ni las malas arts dels que ab careta revolucionaria rodan per aquí intentant sembrar en sas filias la cisanya y el desconcert, han lograt ni logran debilitar el poderós bloc de la familia republicana barcelonina.

S' ha vist últimament davant del Jurat la causa que se seguia al director d' El Poble Català, senyor Puig de Franch, pel suposat delictes d' excitació a la rebelió.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

El fallo, y vivament ho celebrém, va ser absolutori.

creixen'l seu entusiasme al compás dels vostres atropellos.

Un día ó altre 's girará la truyta.

El tristemente célebres lliberals cada día 'ns fan una de nova. ¡Quins comediantis! Si un no pensés que son una potencia del Estat y que qualsevol dia els tenim altra vegada en los consejos de Su Majestad, sería una broma seguida.

Després d' aquesta... ¿cóm li dirém?... patriótica conjunción... vé un diari de la colla—El Imparcial—y 'ns ensenya'l pastel que tenen al forn.

Després d' aquesta... ¿cóm li dirém?... patriótica conjunción... vé un diari de la colla—El Imparcial—y 'ns ensenya'l pastel que tenen al forn.

Després d' aquesta... ¿cóm li dirém?... patriótica conjunción... vé un diari de la colla—El Imparcial—y 'ns ensenya'l pastel que tenen al forn.

Després d' aquesta... ¿cóm li dirém?... patriótica conjunción... vé un diari de la colla—El Imparcial—y 'ns ensenya'l pastel que tenen al forn.

Després d' aquesta... ¿cóm li dirém?... patriótica conjunción... vé un diari de la colla—El Imparcial—y 'ns ensenya'l pastel que tenen al forn.

Després d' aquesta... ¿cóm li dirém?... patriótica conjunción... vé un diari de la colla—El Imparcial—y 'ns ensenya'l pastel que tenen al forn.

Després d' aquesta... ¿cóm li dirém?... patriótica conjunción... vé un diari de la colla—El Imparcial—y 'ns ensenya'l pastel que tenen al forn.

Després d' aquesta... ¿cóm li dirém?... patriótica conjunción... vé un diari de la colla—El Imparcial—y 'ns ensenya'l pastel que tenen al forn.

Després d' aquesta... ¿cóm li dirém?... patriótica conjunción... vé un diari de la colla—El Imparcial—y 'ns ensenya'l pastel que tenen al forn.

Després d' aquesta... ¿cóm li dirém?... patriótica conjunción... vé un diari de la colla—El Imparcial—y 'ns ensenya'l pastel que tenen al forn.

Després d' aquesta... ¿cóm li dirém?... patriótica conjunción... vé un diari de la colla—El Imparcial—y 'ns ensenya'l pastel que tenen al forn.

Després d' aquesta... ¿cóm li dirém?... patriótica conjunción... vé un diari de la colla—El Imparcial—y 'ns ensenya'l pastel que tenen al forn.

Després d' aquesta... ¿cóm li dirém?... patriótica conjunción... vé un diari de la colla—El Imparcial—y 'ns ensenya'l pastel que tenen al forn.

Després d' aquesta... ¿cóm li dirém?... patriótica conjunción... vé un diari de la colla—El Imparcial—y 'ns ensenya'l pastel que tenen al forn.

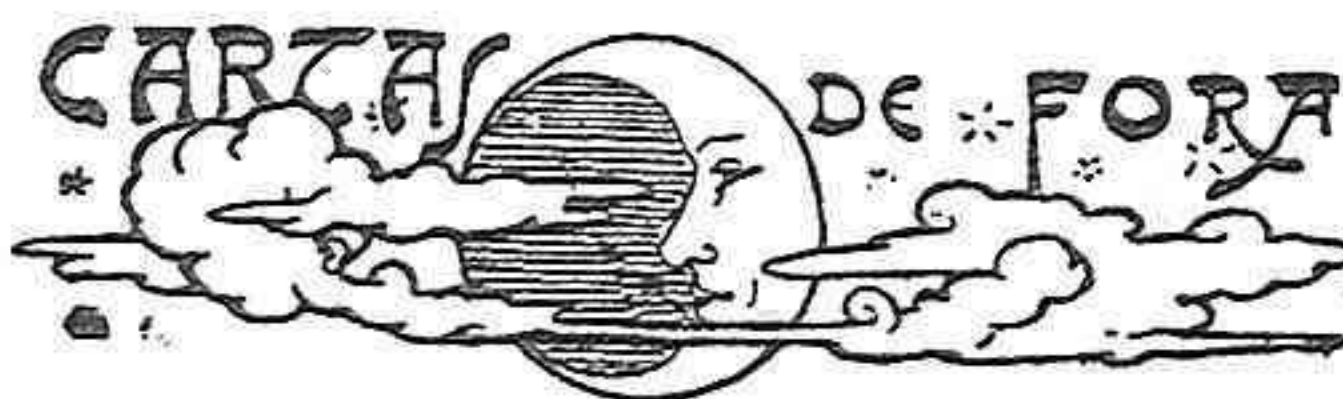
Després d' aquesta... ¿cóm li dirém?... patriótica conjunción... vé un diari de la colla—El Imparcial—y 'ns ensenya'l pastel que tenen al forn.

Després d' aquesta... ¿cóm li dirém?... patriótica conjunción... vé un diari de la colla—El Imparcial—y 'ns ensenya'l pastel que tenen al forn.

Després d' aquesta... ¿cóm li dirém?... patriótica conjunción... vé un diari de la colla—El Imparcial—y 'ns ensenya'l pastel que tenen al forn.

Després d' aquesta... ¿cóm li dirém?... patriótica conjunción... vé un diari de la colla—El Imparcial—y 'ns ensenya'l pastel que tenen al forn.

Després d' aquesta... ¿cóm li dirém?... patriótica conjunción... vé un diari de la colla—El Imparcial—y 'ns ensenya'l pastel que tenen al forn.



En la secció de Cartas de fora del seu il·lustrat periódich de tres setmanas enrera, hi aparegué una carta de Sitges en la qu' es donava compte de las artimanayas posadas en práctica per el nostre ensotanat, per impedi'l enterro civil del nostre amich y correligionari, en Salvador Mirabent Vergés, y es deya en ella que a no ser per la activitat y energia desplegada per els lliurepensadors senyors J. Miró y R. Montaner no hauria pogut efectuar-se.

Demanim donchs que per fer honor a la veritat ho rectifiqui, dihent que los senyors Miró y Montaner no feren res en lo indicat sentit, y que los que feren totas las diligencias necessarias foren lo fill major del difunt y el Comité de la Agrupación Socialista, a la qual pertonexia el finat.

GIRONA, 10 de febrer

El corp mes grós d' aquesta ciutat ha bescantat a un conegut corresponal de venedor de periódichs pel fet de despatxar senyanaris que no son de la crosta de baix; arribant al punt de denunciari a las autoritats y taxant de pornográficas publicacions que son senzillament alegres.

Mes valdria que tots plegats se cuidessin de averiguar la certesa de certs rumors bastant graves que corren respecte a uns fets no molt edificants ocorreguts segons sembla al Hospital entre un de aquestos carnestoltes y tres ó quatre cucas pitanerades, de cuyas resultas hi ha hagut algun cas de estranya hidropefia.
Y la premsa local ¿no 'n sab res d' aixó que corre?

ESPURNAS

Via A de la Reforma, via A dels meus pecats, tant a comensarte trigan aquests bons senyors del Banch, que 'l dia en que 'l públich veji que vas de debó endavant y 'ls paletas ja 't treballan, tothom dirá el teu nom: ¡Ah!...

En Franco es veritat no es tonto. L' endemà del patatón va fer corrent la maleta, y abur. ¡Aquí queda aixó! Quan un home es tan simpátich y ha sentit ja certs sorolls li es molt bó aná a pendre l' ayre ben lluny, com més lluny millor.

—Espanyol qu' estás del África convidat al gran sarau, ¿veus aquella pobra noya sentada a prop del portal, ab un sabatot per boca y una patata per nas? —Me sembla qu' es la més lletja. —Donchs... tú hi haurás de ballar.

No sé per qué al pobre Maura l' hem de xiular pel sol fet de que al arribá 'l diumenge tanca certs establiments. ¿No permet que hi hagi toros? ¿No 'ns deixa els Edéns-Concerts? ¿No 'ns té obertes las iglesias? ¿Qué dimontri volém més?

—Vosté, qu' es mitj hisendista, ¿ja sab lo qu' está passant? Els franchs fa un grapat de dñas que no paran de pujar. —Son moviments tranzitoris dels quals no deu ferse'n cas. ¿Aquí 'ls franchs puján?.. Reparí com baixan a Portugal.

L' alegría en 'questa terra dura molt poch. ¿Ho heu notat? El ví va desagravarse, pero s' ha agravat la carn. Si 'l matí estalviéu vint céntims, el vespre gasteu un ral... ¿No 'n compreu cap de guardiola, que tampoch us serviría!

Al hortet del mallorquí no hi vulguis plantá esperansas, porque, ó no 't hi arrelarán, ó viurán tristas y magres, ó sucumbirán al pas d' una traydora glassada, ó se te les menjarán els paysans seus que 'l raspallan.

¡Zis zás!.. Doscents moros moros. ¡Brrrrr!.. Quatre cassas y micas. ¡Cataplúm!.. Tot un poblet reduhit a cendra misera. Aquí un temple saquejat, allá un palau en ruinas... ¿No sabeu qu' es aixó?.. Es la penetració pacífica.

C. GUMA

SECCIO OBRERA

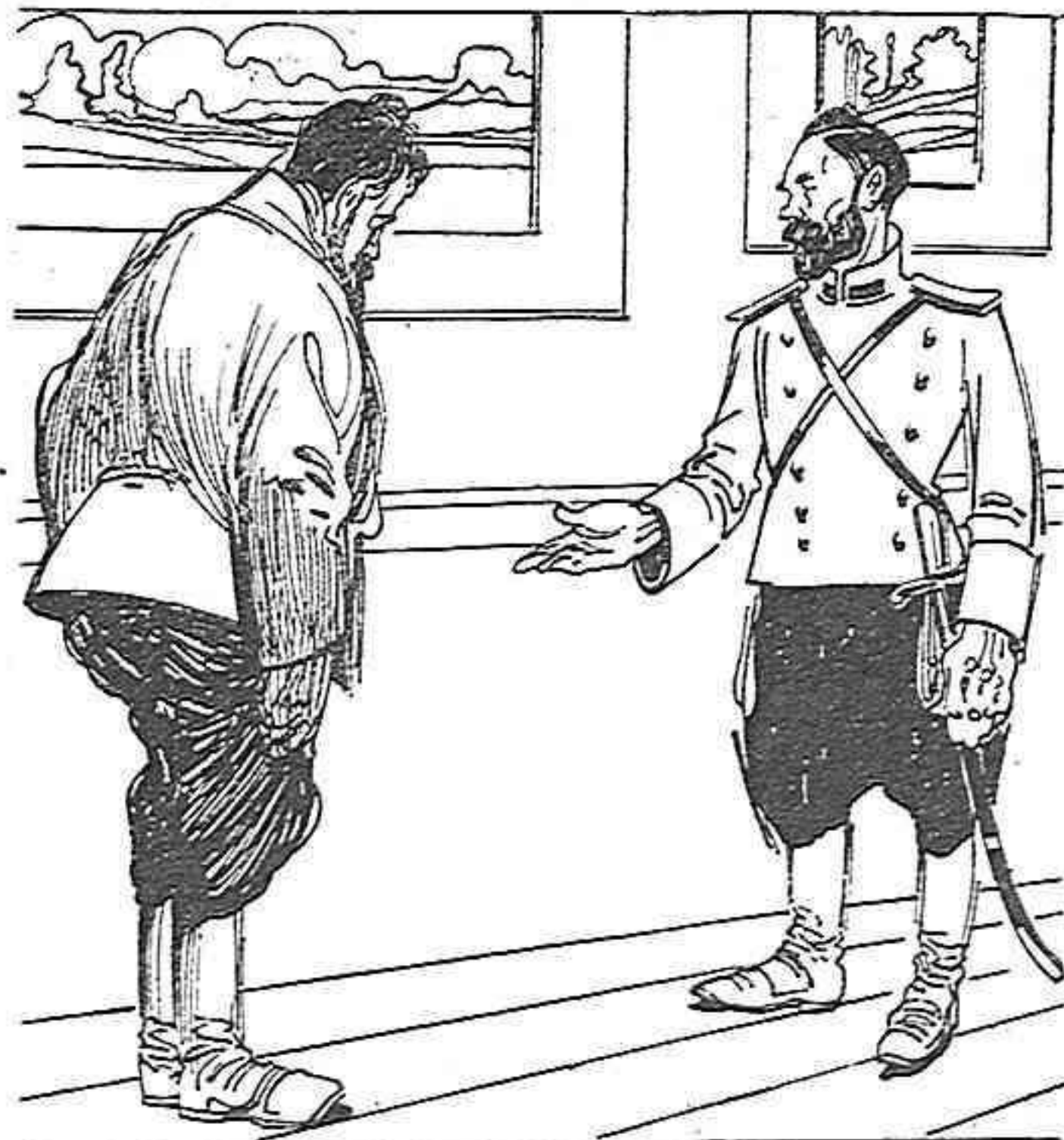
¡FORA ÍDOLS!



o crech que 'ls homes, uns afirmant y altres negant la existencia de Deu, han perdut un temps preciosísim, y que havent aixecat la moral sobre la base de las diferentes religions, lluny de guanyarhi res, n' hem sortit horriblement perjudicats. La societat

LA CARICATURA AL EXTRANJER

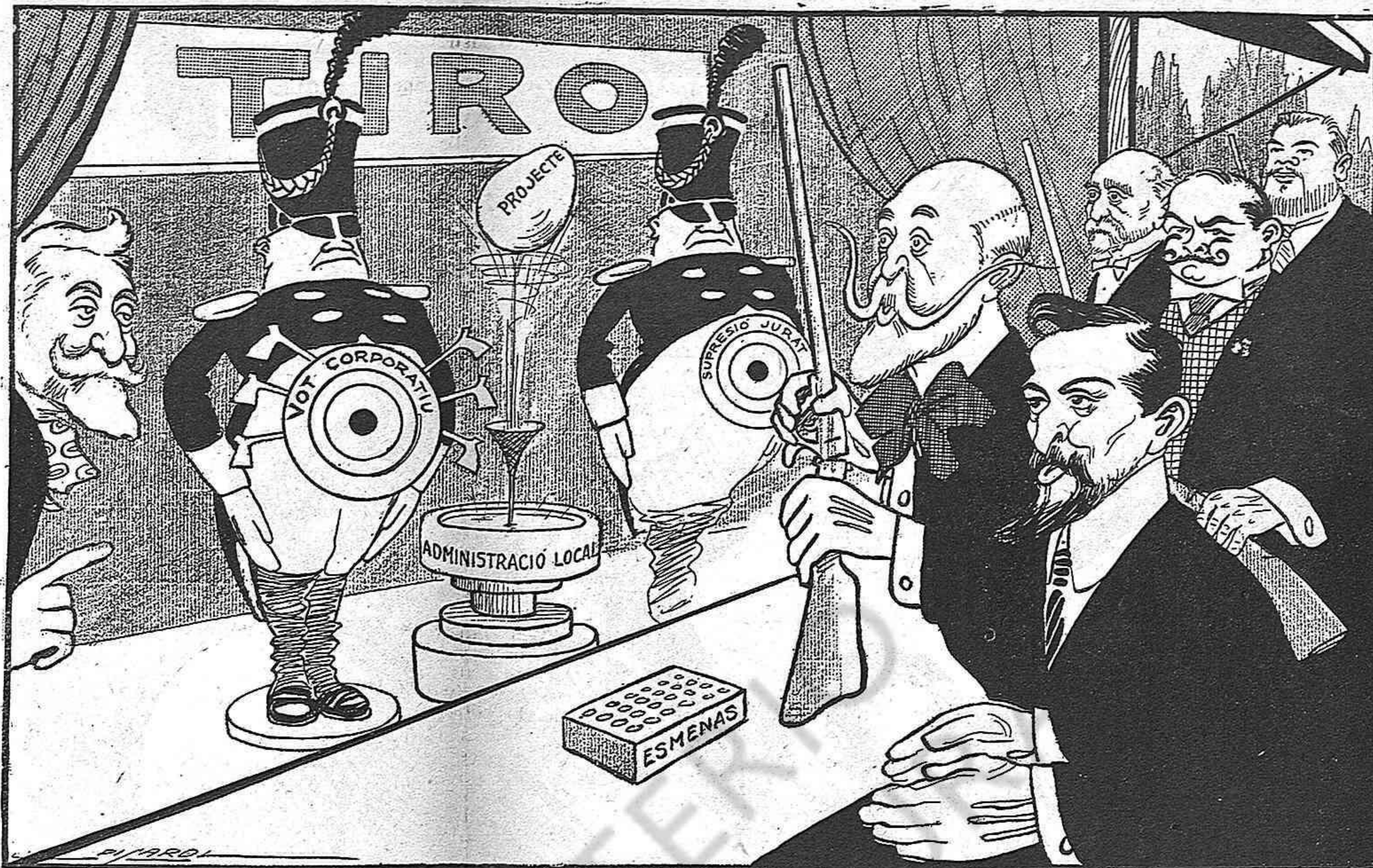
Consideracions familiars sobre la tragedia de Lisboa



—Convinguém en que 'ls portugueses son bastant més terribles que 'ls russos. —Magestat... siguém sincers: si 'ls russos no procedeixen a la portuguesa, no es per falta de ganas.

(Del Fischietto)

Tiro al blanco



En SALMERÓN:—Deixeu, deixeu que tirin a las pipas, aquestos. Nosaltres procurarem trencar l' ou... avans no 'ns el amaguin.

ha vingut donantse compte de las farsas religioses, y a mesura que ha anat perdent la fe, com que ningú s' ha cuidat de educar, al mateix temps, las conciencias dels homes avants creyents, es clar, ha succehit la desmoralisació que avuy sufrim y que bé podríam dirne *civilisació salvatge*.

No; jo crech que 'l camí que 'ns toca escullir no es el de la idolatria; jo poso todas las mevas energias, tot el meu dalit, las mevas facultats todas, al servey de la única causa que crech justa: la causa de la rahó. Y encare més: sí, prolongantho tot, fins la mala intenció, se 'm volgués demá imposar un culte per qualsevol esperit ambiciós, jo, avansant a las malas intencions, declaro que ja 'l tinc; sí, companys, jo tinc un culte: el culte de la humanitat.

Crech en l' home. Crech que 'l home, per ell tot sol, ab son treball, ab sa inteligencia, ab la seva fe en el progrés, pot omplirho tot, tot, fins l' infinit. Pero d' aixó, es dir, de que jo crega en la possibilitat, més encare, en la seguritat de que 'l home abarcará, per medi del seu talent y de sas obras, el fi de las sevas aspiracions, que son una vida de satisfacció plena en alló en que la plenitud pugui ser asequible, d' aixó, repeteixo, a que aqueix mateix home se converteixi per medi del seu talent ni de sas obras en idol, en deu, en objecte de culte dels demés homes, hi há la mateixa diferencia qu' existeix entre 'l calor y 'l gel.

D' aquí que jo puga exclamar, com Víctor Hugo, qu' estimo a la religió y detesto a las religions. La meva religió es la humanitat; las religions que detesto son todas, però més que todas, aquellas que, tenint per punt de partida un decálech polítich, transforman en fetitxe de la seva adoració a un pobre individu que, sobre tenir las mateixas debilitats que jo sufreixo, pateix, ademés, la terrible malaltia del engreihment, que li ha fet contreure la mateixa cega y estúpida idolatria de las masses.

¿Quin home que comensi per ser un deu deixará de acabar per ser un tirá?

Aquesta pregunta, que vé a compendiar tot lo que deixo dit, me la anava fent jo mateix el diumenge, dia 2 del corrent mes, mentres baixava tot passejant pel carrer d' Aragó, al sortir del mitin que se celebrá en la Casa del Poble.

En aqueix mitin s' havia ponderat, vitorejat, sublimat, la figura de un home; estich segur de no exagerar dihent que fins havia arribat endiosarse la figura de aqueix mateix home...

Y, per que ni per un moment ningú pugui creure que jo sento personalment odis contra aquest home, ni tingui el menor prejudici contra las sevas teorías, dech haver de dir que 'l he tractat bastant, particularment, y que may m' ha motivat el més petit desagrado, y que fins a cert punt me simpatisa la fermesa y la tenacitat que demostra, porque son virtuts raras en els temps que correm.

Pero, ¡ay, companys!, precisament per aqueixas mateixas virtuts, que jo soch el primer de reconeixer en aqueix home, a n' en Lerroux, ¡qué petits se 'm figuran els que, deixantse embocar per la sonora y inconsistent paraula d' aqueixa sirena política, l' aclamaban, l' aplaudían, y 'l alababan, sense fixarse en que al ferho, abdicavan de tota la seva magestosa dignitat d' homes lliures, pera convertirse, colectivamente, en un botxornós pedestal de carn humana destinat a sostenir la pobre y malparada figura de son idol, ja en ruinas! ¡Era un espectacle trist, pels que suspirém per la emancipació de la classe treballadora, ¡veure aquell deliri per un home que res ha fet pel poble, no més que tocar a cada instant en sos oídos un toch de diana, que prou s' ha cuidat ell mateix de desmentir, temerós de provocar aquell despertar que conduheix a las grans resolucions!

Y després de tants aplausos com li ha tributat una part del poble y de la premsa que sarcásticament se diu avansada, ¿qué ha dit en sustancia aqueix home, pera mereixer el premi del aplauso? Lo que tots ja sabem massa: que 'ls capdills repu-

blicans no han fet en trent' anys res per la redempció del poble.

¿Y qué acabá per dir? Que 'l poble l' elegís a n' ell per capdill, porque ell faria lo que no han fet els demés. Aquesta es la síntess de tot el seu discurs.

¡Sembla mentida que en el sigle vinté passin aquestas cosas! Resulta increible que hi hagi qui presentantse com a redemptor del poble, tingui una despreocupació tan insolent!

¡Que l' eligeixin capdill! Pero si aixó no 's diu, se fa, y s' obté posant la pell en perill: els capdills no s' ofereixen, s' imposan. Més passant per alt aquest cinisme, si aqueix home mereix guiar al poble, no manarlo, porque 'l poble sols deu haver de ser manat per ell mateix, faria lo que han fet, desde que la humanitat té ús de rahó, tots els que han guiat al poble, desde Moisés a Cristo y desde Cristo a Napoleón: forsarlo per la superioritat ó bé conquerirlo per l' amor.

Pero aqueix home, ni estima ni pot lo suficient pera realisar una missió tan gegantesca. Y ni que pogués: encare que 'l seu cor fos lo qu' está ben lluny de ser y que la seva energia arribés ahont ja may podrà arribar, ¿qué tindriam ab aixó? Un Moisés, un Cristo, un Napoleón.

Es dir, un idol. ¿Y per part del poble, qué tindriam? L' etern remat d' esclaus doblegant l' espinada davant del altar del idol Lerroux.

Donchs bé: mentres el poble no pensi més en la necessitat de viure y bastant menos en el plaher de adorar; mentres el poble necessiti un idol, siga gran com Cristo ó menut com el revolucionari del carrer d' Aragó, el poble (y li tiro a la cara aquesta veritat, convensut de que cumpleixo ab un deber sagrat), el poble, repeteixo, es una cosa morta.

N. BAS Y SOCIAS



La princeseta de Waldemar (Dinamarca) es molt enginyosa.

Feya temps sospitava que li obrián la correspondencia que constantment sostenia ab sas relacions francesas. ¿Y quina en va fer un dia? Al peu de una carta dirigida a sa mare, que 's trobava a Chartres, va escriurehi la següent *post-data*:

«Estimada mamá: Adjunt t' envío dugas violetas; jo mateixa las he cullidas; segurament son las primeras que han sortit a Dinamarca. Guárdalas bé y pensa forsa en mí.»

Y tancá el sobre ab la carta sola sense inclourehi flors de cap mena.

Tres días més tart la seva mare rebía la carta acompanyada de dugas violetas... francesas.

Un pobre home, mal menjat y mal vestit, que está petant de dents pel Paralelo, s' adona de un municipal que toca el pito en senyal d' incendi.

—¿Ahont es el foch?—pregunta el pobre.

—¿Per qué ho voleu saber?

—Per anarm'hi a escalfar.

El famós literat Rudyard Kipling, darrer guanyador del premi Nobel, posseheix un enlayrat concepte del seu art.

Heus aquí un fet que demostra la seva honradesa literaria: Al comens de sa carrera enviá al seu editor el manuscrit de una novela que acabava d' escriure. Y al cap de pochos días la llegia de provas a un íntim amic seu en qui admirava un gran esperit crítich.

—Qué t' ha semblat l' obra?—li preguntá al acabar la lectura.

—Que está tan bé com aquella altra que 'm vas llegir l' any passat.

—Donchs, si no més está tan bé—replicá Kipling—no ho está prou; ha d' estar millor.

Y, corrent a casa l' editor, retirá el llibre y el des-truhí tranquilament.

Un infelís cessant, cansat de donar sablassos als amichs, detura a un senyor que surt de Bolsa tot amohinat.

—Compadeixis de mí. Jo no vuy pas diners; lo que jo necessito es treball, negoci, ocupació...

—L' altre, al quite.

—Donchs a vosté li succeheix al revés de lo que 'm passa a mí: estich ple d' ocupacions, tinc la mar de negocis entre mans... y no dispo de cap quarto.

Es ben cert aquell ditxo referent als quartos, que mentres els pobres els suan, els ríchs els jugan.

Se conta una graciosa anécdota del príncep Narischkine, que dona idea de la poca estima en que alguns *afortunats* tenen la fortuna.

El príncep entra en un célebre *garito* y pren plasa en una taula de joch que estava molt animada.

Al cap de poca estona li pelan doscents quaranta mil franchs.

Y l' home, dirigintse al que seya més a la vora, exclamá sense inmutarse:

—Vaja, encare... menos mal, que no portava més diners a sobre!

MENÚS RRREVOLUCIONARIS

La Casa del Pueblo celebrá 'l diumenge passat el XXXV aniversari de la proclamació de la República ab un banquet dedicat als alumnes matriculats a las escolas del gran basar industrial de D. Lacandro y als professors *consagrados* a la seva ensenyansa. La *Gaceta xina* diu que aixó va esser un *simbolo bello y grande como la idea que se recuerda. Bellas señoritas concurrentes a la Casa... les sirvieron el menú, redactado por un distinguido facultativo en esta forma:*

- Caldo de gallina.
- Croquetas de gallina.
- Ternera a la jardinera.
- Pollo asado.
- Postres variados.

Ja 's veu que havia de ser distingit el facultatiu, el que va confeccionar semblant programa alimentici. Es una novetat que passará a la historia de las ciencias médicas, porque las generacions futuras se fassin un panxo de riure.

Las croquetas de gallina, per aprofitar la pobre de la gallina que va servir pera fer el caldo; badella ab jardí y pollastre rostit; es dir, tot substancias d' un mateix ordre nutritiu. Pero era un *simbolo bello*, y aixó es també molt nutritiu, segons com se miri.

Quan D. Lacandro vulgui donar un altre *simbolo bello* als alumnes y professors de casa seva, li proposém aquest altre menú, pera que 'l consulti ab el seu *distinguido facultativo*:

Arrós ab congres dels convents que vol *fumigar* D. Lacandro.

Llossos fregits, criats a la Casa del Pueblo.

Gallina ab such dels obrers de la mateixa casa.

Olivas a lo regidor.

Ous de gallina passats per bugada lerroouxayre.

Vins de la *vinya del caudillo* (que no es mala vinya.)

Postres: Pansas y figas y nous y olivas; *salud* y REVOLUCIÓN.

L' exemple



—Ja t' hi fixes bé, eh, ab lo que diu aquest senyor... Veyám si te 'n recordarás.

senyors, sino las criaturas de tots els estaments socials las que enjegan el tros de fusta enlayre ab perill de trencadissa.

Per las mateixas rahóns, á Fransa han prohibit ja aquest joch de moda.

Vet aquí una disposició que fóra inútil á Espanya. Fóra inútil perque aquí á n' els jochs que tenim més afició es precisament á n' aquestos: á n' els jochs prohibits.

Ab motiu de las sevas intransigencias y midas dictatorials contra 'ls taberners, á n' el pobre La Cierva me li han tret un motiu:

Li diuben *Juanito Franco*.

No estaria mal que, prenentse 'l sobre-nom en serio, el ministre de la Governació 's determinés á fer lo del altre...

A agafar la maleta y marxar.

A Sant Petersburg els estudiants se defensen ara dels atachs de la policia á cops de navaja.

Avants usavan el revólver, més tart van adoptar la bomba de dinamita, ara la navaja d'afeytar.

Pero ab las armas d'avants, al atraparlos infraganti, havian de confessar que anavan á fer els comptes á algú. Ara nó; ara quan atrapin algun grup davant del domicili d'algun jefe de policia, y 'ls preguntin —¿ahónt aneu?— ells podran respondre tranquilament:

—Aném á donarli una passada.

Si es que 'l interessat no s'apressura avants á dilshi: —Ja m'afeytareu demá!

En Maura gasta una llógica espantant.

¿Que tiran bombas?... Vinga una lley contra la llibertat de pensar.

Per ferli perdre aquest vici, jo del seu metje, l'arreglaria ben aviat.

¿Que 's queixa que té morenas?

Vingan cataplasmas de llinosa al catell. Fins que diria prou.



Un d'aquests pares de familia, que pretenen que 'ls seus fills s'instrueixin jugant, menjant, digerint, passejantse, s'atura ab el seu fill davant del aparador d'una botiga.

—¿Qué volen dir aqueixas dos paraulas: *English spoken?*—li pregunta.

El noy se queda boca-badat, sense saber qué respondre.

—¿De qué serveix que 't fassi aprendre l'inglés? Vamos á veure: ¿de qué serveix?

Réplica del noy:

—Precisament, papá, si l'aprench es perque encare no 'l sé.

En un poble hi havia un boig que tenia la mania de creure que havia estat al cel.

—¿Y el Pare Etern, qué tal, com está?—li preguntaren.

—Una mica envellit; pero sempre 'l mateix home; encare que 'm sembla que repapieja una mica.

CORRESPONDENCIA



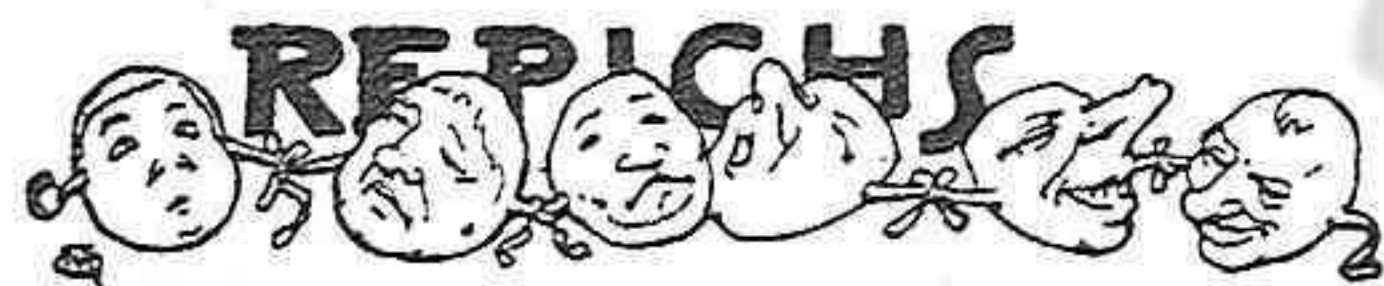
Caballers: A. Guitet (a) Sivillat, Un baylet, L. Costagra, Un noy de Reus, Un barbé de Reus, Joseph Dilba (a) Blay Guardacarro y Joseph Bargalló.—Dispensin, pero, no senyors, no pot ser, de cap manera.

Caballers: Hipólit Nadal, Francisco Carré, A. Ribas Ll., Un pallayre barbé de G. N., Clotet Marqués y Sir Speternek.—Sí, senyors, sí; vaya, ja ho crech; no faltava més.

Caballers: E. B. y Rovira: Bravo! No sabiam que en els estanyis hi haguessin serafins y serafinas... De Serafina no més coneixiam la de Pedralbes.—V. M.: Tot aixó confessa vosté que li va dir *sentat á prop de son lit?*... Que tonto!... Las ocasions s'han d'aprofitar quan pasan.—Arefal: Els que escriuen versos com aquestos no diuen may *semanario* per *semanario*, ni *incluin* per *insertar*, ni *caballera* per *caballera*. Aixó 'm fa mal pensar que la poesia no siga ben bé de vosté.—Tallé-Osk: No 'm semblan del tot acertats aquesta vegada. La majoria dels xistos no son nous y, tot sovint m'he ensoquet ab defectes y asonancias com aquella de *Salerosa, cosa y broma* que no poden anar.—J. Moret de Gracia: Pensém en tothom, pero la voluntat es una cosa y els fets ne son un altra.—P. Puig: Es fácil que vagi alguna cantarella, arreglada ó sense arreglar.—C. F. de Poble de Mafumet, L. J. S., y Madinet: No 'ns es possible insertar las cartas que 'ns envían, per varias rahóns.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.^a



REPICHS



segueix don Prudencia clavant-lashi pels descusits, segur de que 'ls seus pacients súbdits se las han d'empassar totes, per grossas que siguin las bolas.

Deya dilluns el *caudillo* en el seu diari, ponderant l'èxit obtingut pel banquet infantil celebrat el diumenge á la Casa

del Pueblo:

«El cuadro que ofrecia el amplio salón, con más de quinientos niños de ambos sexos sentados frente á dos largas mesas, era encantador.»

Quinientos niños, ¿eh? Prénguinne nota.

El Progreso del dimecres al donar l'estat de comptes del referit tiberi:

Gastos: *Banquete de 117 cubiertos...* tantas pasetas.

Cent disset cuberts ó sigan cent disset convidats...

¿Cóm s'ha efectuat aquesta portentosa arronsada, en virtud de la qual els noys que 'l dilluns eran *más de quinientos*, el dimecres s'hayan quedat reduhits á cent disset?

Renunciém á saberho. Els misteris del *caudillo revolucionario* sóls éll es capás d'entendre'ls.

En Grandmontagne assegura que á Catalunya 's teixeix molt malament.

Y desde ahónt ha anat á dirho aixó?

Desde *El Imparcial*, que en quant á teixir, gracias si sab teixir mortallas.

Y no dihém per qui las teixeix, perque no 'ns agrada buscarnos ensopegadas á graticent.

Un sofisma d'un *dretá*:

—No sé per qué 'ls republicans combaten el vot corporatiu, quan ells el practican constantment. ¿Qué son més que l'exercici del vot corporatiu, aquestas avant votacions que fan els seus organismes pera elegir els seus candidats?

Sofisma per sofisma. La conducta tiránica de 'n Franco ha sigut causa de la mort del rey Carlos y del príncep hereu. L'elogi que de la conducta de 'n Franco fa *La Veu* ¿qué es sinó l'apologia del assassinat dels reys de Portugal?

Y com tot lo sofisticich, cap de las dugas afirmacions té un fons de rahó.

S'ha inaugurat una nova societat titulada *La gente seria*.

Están á punt de presentarse á l'aprobació del Govern Civil els estatuts d'una altre societat que tindrà per mal nom *Los taciturnos*.

Si 's va associant la gent per génits ó per cabories aviat veurém *El Club de los refunfuadores*.

Continúan els franchs pujant d'una manera bárbara sense que l'Osma 's cuydi de pósals á rotllo.

El motiu d'aquesta puja de cambis diuhen qu' es las compras de material de guerra qu' Espanya fa constantment al extranger.

Sigui per lo que 's vulgui, la qüestió es que 'ls cambis ja passen del quinze.

Per xó no cal queixarnos, perque ja deya un castellá:

—Antes no nos costará un franco lo que les ha costado á la familia real portuguesa...

Segons referencias de Roma, el Papa Sastre está disposat á prohibir als capellans, no sóls que vajan vestits de *particular*, sino que visquin ab personas del sexe contrari.

¡Pobres contrari! ¿Qué 'n farán, donchs, de las ne-bodas? ¿Qui 'ls portará la xacolateta al lit?

Ja estich veyent qui rebrá, d'aquí endavant.

El vicari.

A Madrit, igual que á Barcelona, el nou joch titulat del *diavolo* está causant una verdadera perturbació en la vida de carrer. Ja no son sols els fills dels

Als nostres lectors

EL DISSAPTE, DIA 29 DEL CORRENT FEBRER

LA CAMPANA DE GRACIA

publicará, sense augment de preu, un EXTRAORDINARI artístich-histórich

Aquest extraordinari consistirà en una GRAN LÁMINA, reproducció d'un fet memorable de la historia de Catalunya, que, tirada apart sobre paper superior, rebrán tots els compradors de LA CAMPANA, á més del número, que tindrà, com de costum, 4 planas ab la corresponent ilustració y 'l text de sempre. La gran lámina, original del notable y malaguanyat artista

JOSEPH LLUIS PELLICER,

será un regalo positiu y de mérit y podrá ser enquadrada pera servir d'adorno en qualsevol habitació.

Preu del número, ab el regalo tirat en fulla apart, 5 céntims

EL DISSAPTE 29 DE FEBRER, tots els lectors exigiran als venedors la entrega del número y la lámina, sense augment de preu, ó sigui per 5 céntims.

Advertencia.—A fi de poder ajustar el tiratge de la lámina y 'l del número, preguém als Srs. Corresponsals que desitjin augment, ens envihin l'avis desseguida, donchs després, molt á pesar nostre, ens sería impossible servirlos.